

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет агротехнологій

Кафедра землеробства, геодезії та землеустрою

ЧОКОВА Євгенія Олександрівна

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр»
освітньо-професійної програми «Геодезія та землеустрій»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій»

**ПРОЕКТ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ЩОДО ЕКОЛОГО-
ЕКОНОМІЧНОГО ОБҐРУНТУВАННЯ СІВОЗМІН
ТА ВПОРЯДКУВАННЯ УГІДЬ ПАТ «ДОБРОБУТ»
ВОЗНЕСЕНСЬКОГО РАЙОНУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Науковий керівник: доктор екон. наук,
професор Попов А.С. _____

Зав. кафедри: доктор с.-г. наук,
професор Гамаюнова В. В. _____

Рецензент: _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

МИКОЛАЇВ
2024

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота: 78 с., 60 використаних джерел, 3 креслення.

Кваліфікаційна робота присвячена опрацюванню теоретичних і практичних засад з розробки проектів землеустрою щодо еколого-економічного обґрунтування сівозмін та впорядкування угідь на прикладі ПАТ «Добробут» Вознесенського району Миколаївської області.

У кваліфікаційній роботі: розглянуто актуальність та виклики щодо розробки проектів землеустрою у сучасних умовах земельних відносин; проведений аналіз сучасного стану використання земель ПАТ «Добробут»; зроблено проектування організації угідь і сівозмін; здійснено проектні заходи щодо упорядкування території запроєктованих сівозмін; проведено еколого-економічне обґрунтування проектних рішень.

Землекористування ПАТ «Добробут» розташоване на території Вознесенської територіальної громади Миколаївської області та має в оренді 1615,60 га сільськогосподарських угідь, з яких 1489,4 га становлять орні землі. З врахуванням наявної організації території землекористування у ПАТ «Добробут» запроєктовано дев'ятипільну польову сівозміну загальною площею 1187,8 га з середнім розміром поля 132,0 га, семипільну кормову сівозміну на площі 255,0 га з середнім розміром поля 36,4 га та п'ятипільну овочеву сівозміну, яка займає 46,6 га, з середнім розміром поля 9,3 га. Встановлено, що польова сівозміна має негативний баланс гумусу (-0,88 т/га за ротацію) без внесення органічних добрив. При внесенні 18055 т гною, що складає 15,2 т/га, баланс гумусу буде бездефіцитний. Собівартість зернових та технічних культур ПАТ «Добробут» знаходиться в межах 60-80% від вартості продукції, що реалізується. Рівень рентабельності галузі рослинництва становитиме 29,1 %, а галузі тваринництва 7,9 %.

Перелік ключових слів: ПРОЕКТ ЗЕМЛЕУСТРОЮ, ПРОЄКТУВАННЯ, ЗЕМЕЛЬНА ДІЛЯНКА, СІВОЗМІНА, ПОЛЕ, ЗЕМЕЛЬНІ УГІДДЯ, СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА КУЛЬТУРА

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Попов А.С. Землеустрій – основний механізм проведення консолідації земель сільськогосподарського призначення. *Агросвіт*. №10. 2016. С. 12–16.
3. Попов А.С. Консолідація земель, як інструмент сталого розвитку сільських територій. *Молодий вчений*. 2015. №11 (26). Ч. 2. С. 94–101.
4. Попов А.С. Наукові підходи щодо визначення поняття консолідації земель сільськогосподарського призначення. *Землевпорядний вісник*. 2016. № 3. С. 31–35.
5. Popov A. The formation of institutional environment of agricultural land consolidation in Ukraine. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2015. Vol. 1, No. 2. P. 128–134.
6. Управління земельними ресурсами : навч. посіб. / уклад. А. С. Попов ; Миколаївський національний аграрний університет. Миколаїв : МНАУ, 2022. 214 с.
7. Попов А.С. Сучасний стан і основні тенденції використання земель сільськогосподарського призначення. *Ефективна економіка*. 2019. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4775>
8. Управління земельними ресурсами. Т. 6. Сталий розвиток сільських територій / С.С. Радомський, В.В. Тимошевський, А.С. Попов [та ін.]. Донецьк : УНИТЕХ, 2012. 461 с.
9. Управління земельними ресурсами. Т. 3. Кадастрова діяльність та інформаційні системи / А.С. Попов, А.О. Луньов, С.Г. Могильний [та ін.]. Донецьк : УНИТЕХ, 2012. 445 с.
10. Popov, A. (2019). Land cadastre development in Ukraine: issues to be addressed. *Geodesy and Cartography*, 45(3), 126-136. <https://doi.org/10.3846/gac.2019.7121>

11. Земельний кодекс : Кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>.
12. Попов А.С. Розвиток консолідації земель сільськогосподарського призначення: світовий досвід та українські перспективи : монографія / Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків : Панов А. М., 2018. 381 с.
13. Попов А.С. Фрагментація земель сільськогосподарського призначення. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. № 10. С. 642–647.
14. Попов А.С. Уроки проведення консолідації земель сільськогосподарського призначення в країнах Центральної і Східної Європи. *Економіка та суспільство*. №2. 2016. С. 459–465.
15. Попов А.С. Заходи щодо подолання наслідків фрагментації земель сільськогосподарського призначення: європейський досвід та українські реалії. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2016. Vol. 2, No. 1. С. 96–109.
16. Третяк А.М. Землевпорядне проектування: Теоретичні основи і територіальний землеустрій: Навч. посібник. Київ: Вища освіта, 2006. 528 с.
17. Попов А.С. Інституціональні засади консолідації земель сільськогосподарського призначення: теорія, методологія, практика : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.06. Львів. нац. аграр. ун-т. Львів, 2018.
18. Про землеустрій : Закон України від 22 трав. 2003 р. № 858-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text>
19. Землеустрій: навчальний посібник / Третяк А.М. Херсон: ОЛДІ ПЛЮС, 2017. 520 с.
20. Третяк А. М. Теоретичні основи землеустрою. Київ : ІЗУ УААН, 2002. 152 с.
21. Войтенко С. П., Володін М. О. Вітчизняні механізми територіального формування і планування землекористування через призму підготовки фахівців. *Землевпорядкування*, № 3, 2001. С. 34.
22. Попов А.С. Критичний аналіз способів проведення консолідації

земель сільськогосподарського призначення в Україні. *Економіка. Управління. Інновації*. 2016. № 2(17).

23. Про охорону земель : Закон України від 19 черв. 2003 р. № 962-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-15#Text>.

24. Про оцінку земель 11 грудня 2003 року № 1378-IV: Закон України від URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15#Text>

25. Про державний земельний кадастр : Закон України від 7 липня 2011 року № 3613-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17>

26. Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність : Закон України від 23 грудня 1998 року № 353-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-14>

27. Про природно-заповідний фонд : Закон України від 16 червня 1992 року № 2456-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12#Text>

28. Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17 лютого 2011 року № 3038-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>

29. Ібатуллін Ш. І., Аврамчук Б. О. Класифікація сучасних проблем землеустрою, що виникли у процесі земельної реформи. *Землеустрій, кадастр і моніторинг земель*. 2019. № 4. С. 14-22 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zemleustriy_2019_4_4

30. Новаковський Л. Я. Сучасні проблеми регулювання земельних відносин в Україні. *Землевпорядний вісник*. 2013. № 6. С. 2–6.

31. Новаковський Л. Я. Нормативно-технічне забезпечення землеустрою в Україні. *Землевпорядний вісник*. 2014. № 9. С. 12–15.

32. Третяк А. М., Третяк В.М., Ковалишин О. Ф., Третяк Н. А. Стан та проблеми методичного забезпечення оцінки земель сільськогосподарського призначення в Україні. *Збалансоване природокористування*. 2016. № 2. С. 113–118.

33. Лаврук В. В., Покотильська Н. В., Лаврук О. С. Завдання сучасного землеустрою в системі управління земельними ресурсами та

землекористуванням. Агросвіт. 2019. № 3. С. 3-10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2019_3_2

34. Футулуйчук В.М., Шапоренко О.І., Бойчук Я. Д. Принципи, завдання та методологічна основа землеустрою. Вчені записки університету "КРОК". 2017. Вип. 48. С. 166–174.

35. Стратегія сталого розвитку територіальної громади міста Вознесенськ на 2019-2026 роки. URL: <https://voz.gov.ua/strategchn-dokumenti.html>

36. Держгеокадастр повідомляє про індексацію нормативної грошової оцінки земель за 2023 рік. URL: <https://land.gov.ua/derzhgeokadastr-povidomlyaye-pro-indeksacziyu-normatyvnoyi-groshovoyi-oczinky-zemel-za-2023-rik/>

37. Опис природних ресурсів. URL: <https://voznensensk.mk.gov.ua/ua/1361255317/1389602864/>

38. Попов А.С. Землеустрій : методичні рекомендації до виконання курсової роботи для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня вищої освіти Бакалавр спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» денної форми навчання. Миколаїв : МНАУ, 2022. 80 с.

39. Попов А.С. Землевпорядне проектування : методичні рекомендації до виконання курсової роботи здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Геодезія та землеустрій» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» денної форми здобуття вищої освіти. Миколаїв : МНАУ, 2022. 150 с.

40. Землевпорядне проектування : методичні рекомендації до підготовки і написання курсової роботи здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Геодезія та землеустрій» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» денної форми здобуття вищої освіти / уклад. А. С. Попов. Миколаїв : МНАУ, 2022. 31 с.

41. Казьмір П.Г., Казьмір Л.П. Землевпорядне проектування: Організація угідь і сівозмін та впорядкування території сівозмін: Курс лекцій. Львів: ЛДАУ, 2007. 97 с.

42. Попов А.С. Розвиток ринку земель сільськогосподарського

призначення через механізм консолідації земель. Економіка АПК. Київ, 2018. № 4. С. 28–33.

43. Попов А.С. Фрагментація земель у розвитку земельних відносин. *Економіка АПК*. 2015. № 7. С. 51.

44. Попов А.С. Оцінка ефективності проведення консолідації земель. *Землевпорядний вісник*. К., 2015. – № 11. С. 22–27.

45. Попов А. Перерозподіл земель в умовах консолідації: адміністративний і технічний аспекти. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Science*, 2018. Vol. VI (26), Issue 156. P. 34.

46. Попов А. С. Перерозподіл земель в умовах консолідації: правовий аспект. *European Cooperation*, 2017. Vol. 12, No. 31. P. 24–38.

47. Popov A. Assessment of land fragmentation of agricultural enterprises in Ukraine. *Economic Annals-XXI*. 2017. Vol. 164 Issue 3/4. P. 56–60. doi: <https://doi.org/10.21003/ea.V164-13>

48. Попов А., Мовчан С., Коломієць С, Леженкін І. Формування масивів земель сільськогосподарського призначення як альтернатива консолідації земельних ділянок. *Економічна та соціальна географія*. 2020. Вип. 84. С. 42–54.

49. Popov, A., Koshkalda, I. Kniaz, O., & Trehub, O. (2019). Land fragmentation of agricultural enterprises in the context of administration of land. *Economic Annals-XXI*, 176(3-4), 80-90. doi: <https://doi.org/10.21003/ea.V176-08>

50. Управління земельними ресурсами : метод. реком. для виконання практ. робіт здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПІ "Геодезія та землеустрій" спеціальності 193 "Геодезія та землеустрій" денної форми здобуття вищої освіти / уклад. А. С. Попов. Миколаїв : МНАУ, 2022. 111 с.

51. Попов А.С. Територіальний землеустрій : метод. реком. до виконання курсової роботи здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПІ "Геодезія та землеустрій" спеціальності 193 "Геодезія та землеустрій" спеціальності 193 "Геодезія та землеустрій" денної форми здобуття освіти. Миколаїв : МНАУ, 2022. 113 с.

52. Попов А.С., Іскакова О.Ш. Територіальний землеустрій. Модуль 1. Проведення територіального землеустрою на регіональному рівні : методичні рекомендації для виконання практичних робіт здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПІ «Геодезія та землеустрій» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» денної форми здобуття вищої освіти. Миколаїв : МНАУ, 2022. 93 с.

53. Попов А.С., Іскакова О.Ш. Територіальний землеустрій. Модуль 2. Проведення територіального землеустрою на місцевому рівні : методичні рекомендації для виконання практичних робіт здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПІ «Геодезія та землеустрій» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» денної форми здобуття вищої освіти. Миколаїв : МНАУ, 2022. 70 с.

54. Popov, A., Tymoshevskyi, V., & Poliakh, V. (2022). Costs, Benefits and Obstacles to the Adoption and Retention of Shelterbelts: Regional Perception and Mind Map Analyses for Ukraine. *Geomatics and Environmental Engineering*, 16(2), 157–176. <https://doi.org/10.7494/geom.2022.16.2.157>

55. Попов А.С. Стадійність проведення консолідації земель сільськогосподарського призначення в Україні на основі передового міжнародного опыта. *Проблеми економіки*. 2017. № 1. С. 112–121.

56. Технології автоматизованого проектування в землеустрої : методичні рекомендації для виконання практичних робіт здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПІ «Геодезія та землеустрій» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» денної форми здобуття вищої освіти / уклад. А. С. Попов. Миколаїв : МНАУ, 2022. 74 с.

57. Охорона праці в дипломних роботах: Методичні вказівки до написання розділу. ХНАУ. 2003 рік.

58. Про охорону праці : Закон України від 14 жов. 1992 р. № 2694-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>

59. Леськів Г.З, Верескля М.Р. Безпека життєдіяльності та охорона праці : навч. посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 262 с.

60. Методичні рекомендації до підготовки, написання і публічного захисту кваліфікаційної роботи на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» освітньо-професійної програми «Геодезія та землеустрій» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій» для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання / уклад. А. С. Попов та ін. Миколаїв : МНАУ, 2022. 52 с.